

K O M U N I K A T
Z B A D A Ń

Warszawa, styczeń 2010

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/7/2010

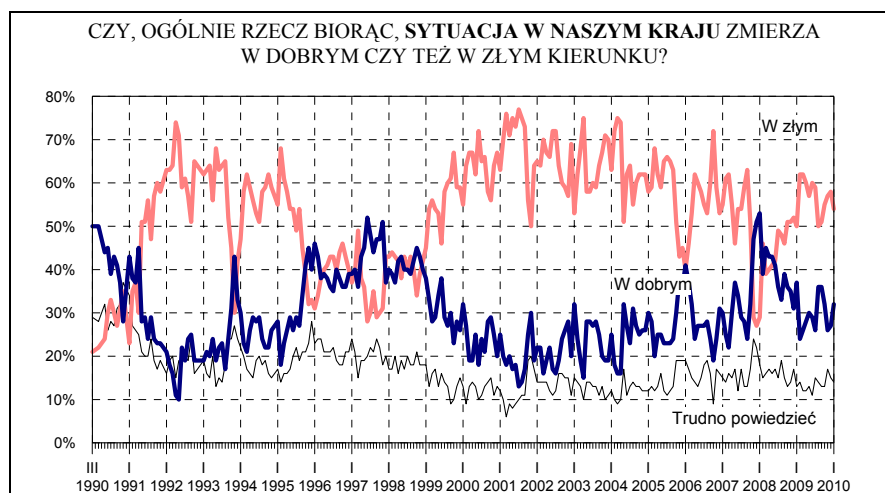
NASTROJE SPOŁECZNE W STYCZNIU

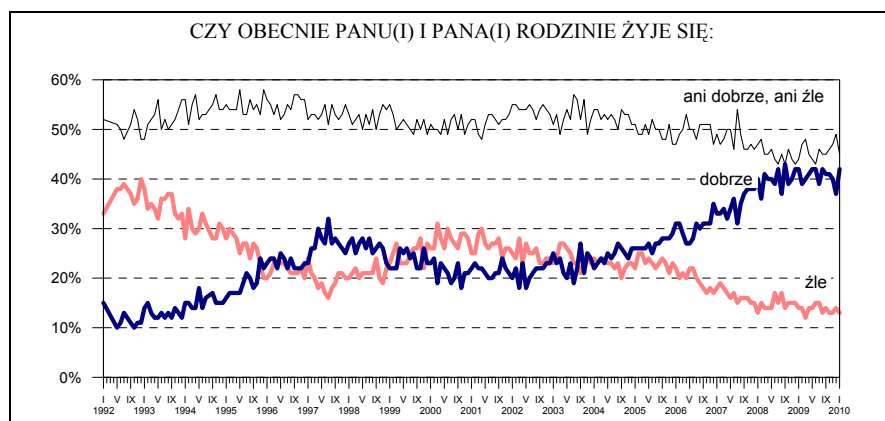
Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
3 października 2008 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

- ▲ W opiniach o rozwoju sytuacji w kraju notujemy poprawę. Od grudnia o 5 punktów (do 32%) wzrosła liczba respondentów zadowolonych z kierunku, w jakim zmierza sytuacja w Polsce. Nieco ponad połowa ankietowanych (54%) ocenia go negatywnie.

- ▲ Oceny sytuacji gospodarczej pozostały na poziomie sprzed miesiąca. Nadal co piąty respondent (21%) pozytywnie ocenia stan gospodarki, a jedna trzecia (33%) jest przeciwnego zdania. Najczęstsze są oceny neutralne (42%).
- ▲ Opinie o poziomie życia respondentów i ich rodzin powróciły do poziomu z sierpnia ubiegłego roku, kiedy to 42% ankietowanych oceniało sytuację swoją i swojej rodziny jako dobrą, 45% uważało ją za przeciętną, a 13% – za niesatysfakcjonującą.

Pominięto „trudno powiedzieć”

Wraz z nadejściem nowego roku¹ powiało optymizmem, jeśli chodzi o nastroje Polaków. Od grudnia nieznacznie zmniejszyła się grupa niezadowolonych z sytuacji politycznej w Polsce, ubyło też tych, którzy krytycznie odnoszą się do ogólnej sytuacji w kraju. Nie zmienia to jednak faktu, że oceny tych aspektów są wciąż gorsze od notowanych w styczniu ubiegłego roku. Warto jednak zaznaczyć, że obecnie Polacy bardziej optymistycznie niż przed miesiącem patrzą w przyszłość. Częściej przewidują poprawę sytuacji gospodarczej i politycznej, jak również własnych warunków materialnych i poziomu życia swojej rodziny. Nadal stabilne są pozytywne opinie o kondycji zakładów pracy respondentów.

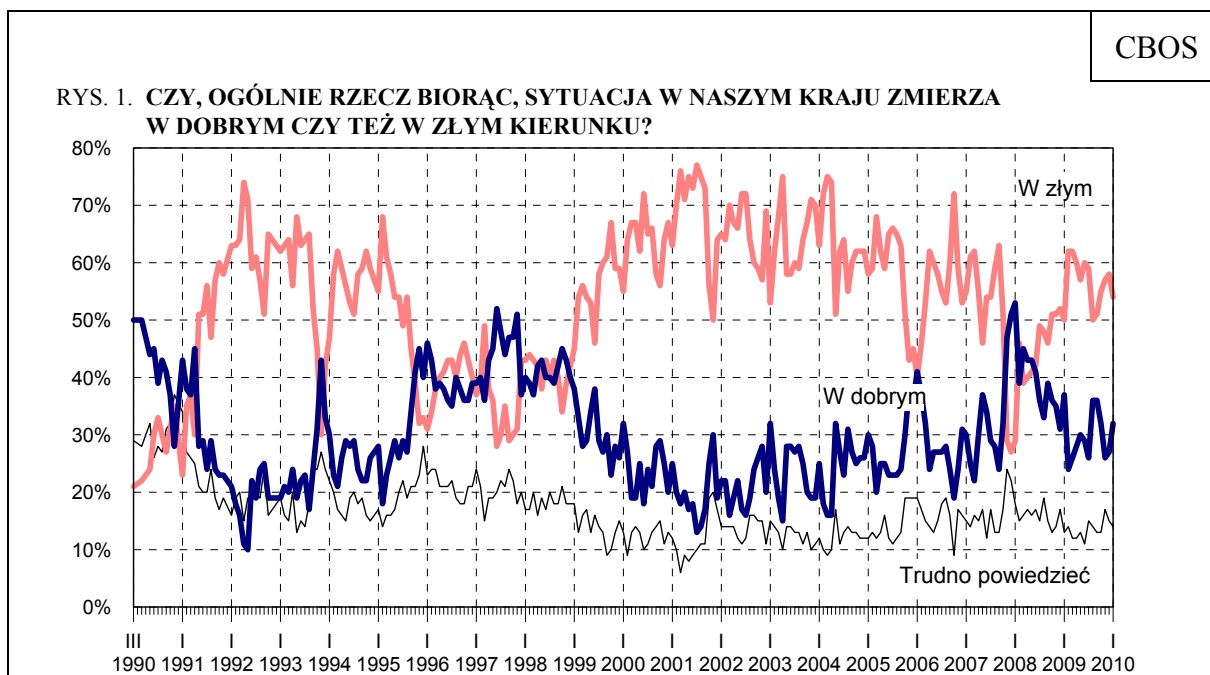
OCENY

W opiniach o **rozwoju sytuacji w kraju** notujemy poprawę. Od grudnia o 5 punktów (do 32%) wzrosła liczba respondentów zadowolonych z kierunku rozwoju sytuacji w Polsce. Liczba niezadowolonych zmalała o 4 punkty (do 54%).

Tabela 1

Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2009												2010
	w procentach												
W dobrym	37	24	26	28	30	29	26	36	36	32	26	27	32
W złym	50	62	62	60	57	60	59	50	51	55	57	58	54
Trudno powiedzieć	13	14	12	12	13	11	15	14	13	13	17	15	14

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (236) zrealizowano w dniach 7–13 stycznia 2010 roku na liczącej 1052 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Opinie na temat bieżącej sytuacji w Polsce zależą przede wszystkim od kondycji materialnej respondentów, ich wykształcenia, pozycji zawodowej oraz wieku (zob. tabele aneksowe). Im młodszy są badani, uzyskują wyższe dochody *per capita*, lepiej oceniają sytuację materialną swoich gospodarstw domowych, są lepiej wykształceni i zajmują wyższe pozycje społeczno-zawodowe, tym częściej wyrażają przekonanie, że sytuacja w Polsce zmierza w dobrym kierunku.

Jest istotne jednak, że chociaż w poszczególnych grupach społeczno-demograficznych oceny sytuacji w Polsce są zróżnicowane, w zdecydowanej większości z nich dominuje krytycyzm. Opinie pozytywne przeważają nad negatywnymi jedynie wśród osób z najmłodszej grupy wiekowej (18–24 lata), z wyższym wykształceniem, kadry kierowniczej i specjalistów wyższego szczebla, uczniów i studentów oraz wśród osób zamieszkujących większe miasta i uzyskujących najwyższe dochody.

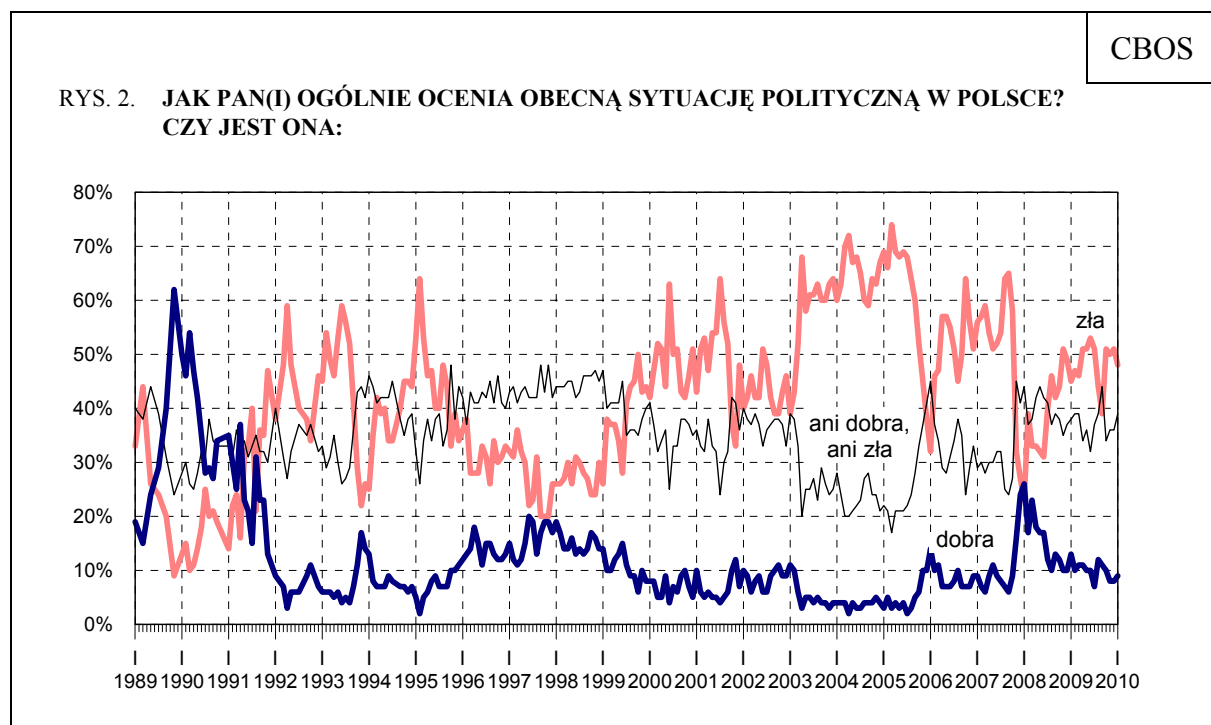
W potencjalnych elektoratach partyjnych zadowolenie z rozwoju sytuacji w kraju dominuje tylko wśród zwolenników PO i nieznacznie przeważa wśród wyborców PSL. Najbardziej krytyczni w ocenach są zadeklarowani wyborcy SLD i PiS, a także badani niezamierzający głosować w ewentualnych wyborach parlamentarnych.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty*	Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?		
	W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	70	25	5
PSL**	39	36	25
SLD**	29	67	4
PiS	24	65	11
Niezdecydowani, na kogo głosować	32	52	16
Niezdecydowani, czy wezmą udział w wyborach	23	58	19
Niezamierzający wziąć udziału w wyborach	17	69	14

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach do Sejmu i Senatu
 ** Odpowiedzi potencjalnych wyborców PSL i SLD należy traktować ostrożnie z powodu niewielkiej ich liczebności w badanej próbie

Nieznacznie poprawiły się też oceny **sytuacji politycznej** w kraju. O 3 punkty (do 48%) zmalała grupa ankietowanych mających negatywną opinię o polskim życiu politycznym. Jednak nadal tylko 9% respondentów pozytywnie ocenia sytuację w tej dziedzinie, a prawie dwie piąte badanych (39%) uważa ją za przeciętną.

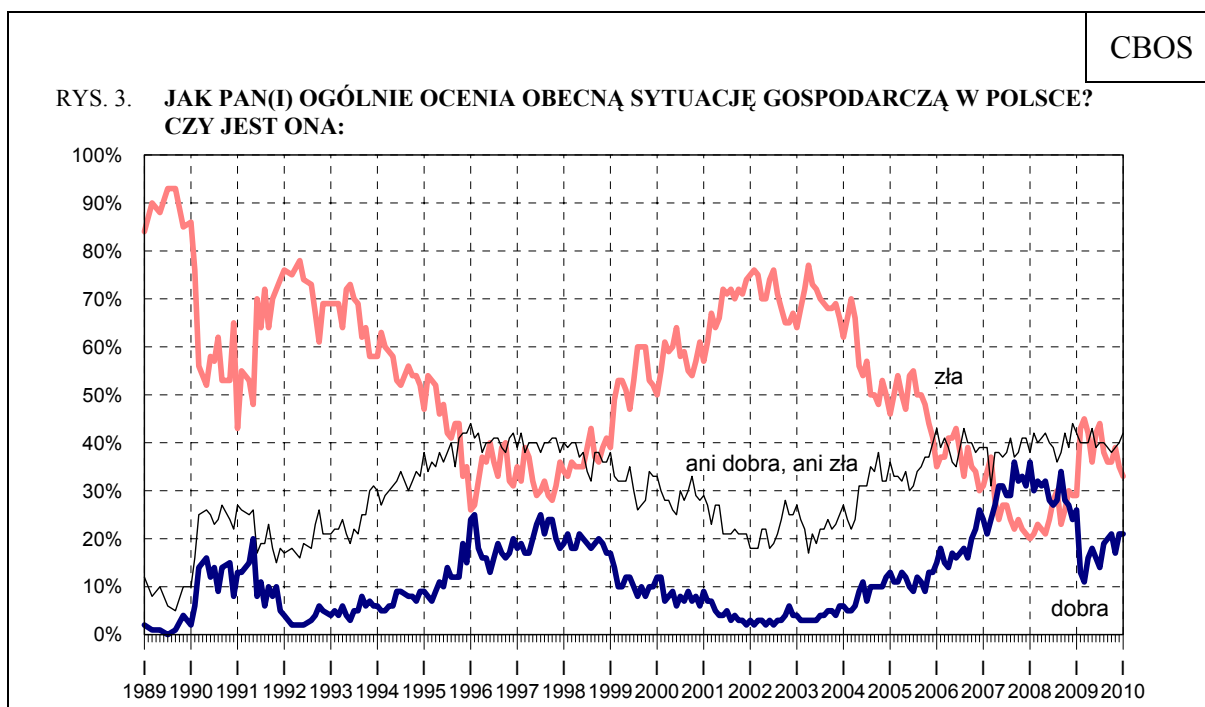

Pominięto „trudno powiedzieć”

Tabela 3

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2009												2010
	w procentach												
– dobra	13	10	11	11	10	10	7	12	11	10	8	8	9
– ani dobra, ani zła	38	39	39	34	36	32	37	39	44	34	36	36	39
– zła	45	47	46	51	51	53	51	44	39	51	50	51	48
Trudno powiedzieć	4	4	4	4	3	5	5	5	6	5	6	5	4

Oceny **sytuacji gospodarczej** pozostały na poziomie sprzed miesiąca. Nadal co piąty respondent (21%) pozytywnie ocenia stan gospodarki, a co trzeci (33%) jest przeciwnego zdania. Wciąż największą grupę (42%) stanowią osoby postrzegające kondycję gospodarczą kraju jako ani dobrą, ani złą.

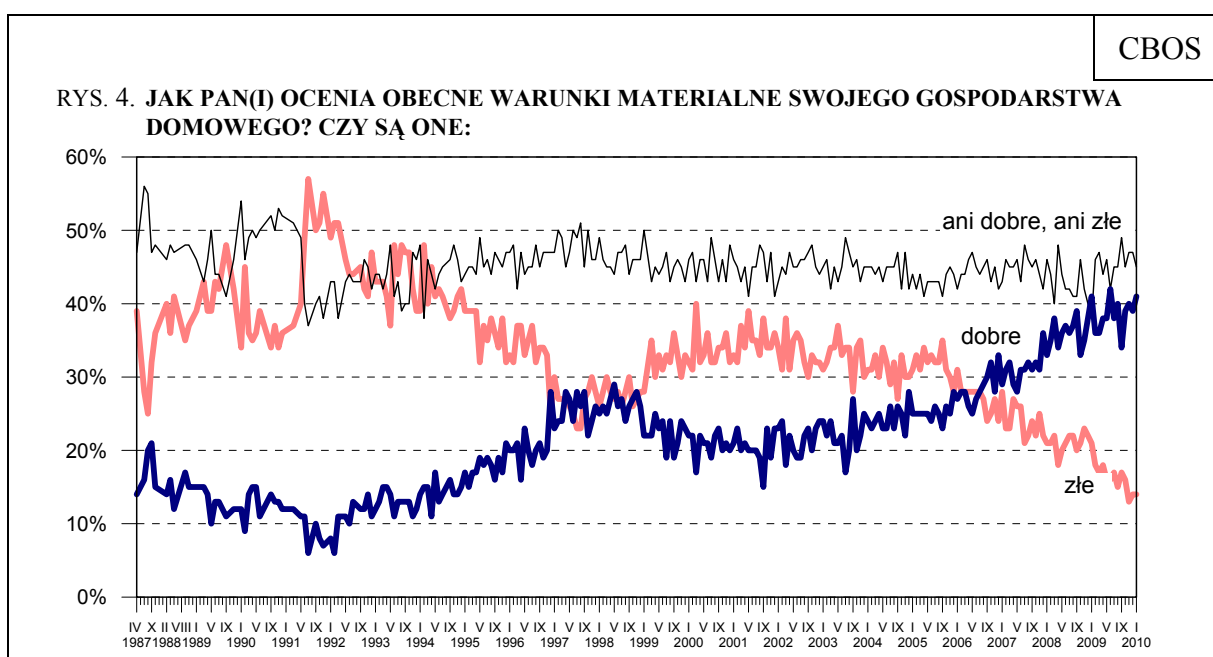
Pominięto „trudno powiedzieć”

Tabela 4

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2009												2010
	w procentach												
– dobra	26	13	11	16	18	16	14	19	20	21	17	21	21
– ani dobra, ani zła	42	40	40	40	43	39	40	40	39	38	39	40	42
– zła	29	43	45	42	36	42	44	38	36	36	39	35	33
Trudno powiedzieć	3	4	4	2	3	3	2	3	5	5	5	4	4

Opinie o polskiej gospodarce są zróżnicowane głównie ze względu na sytuację materialną respondentów. Stosunkowo najlepiej o stanie gospodarki wypowiadają się osoby, które uzyskują najwyższe dochody *per capita* i – co jest na ogół z tym związane – mają wyższe wykształcenie oraz znaczącą pozycję społeczno-zawodową. Oceny pozytywne przeważają nad negatywnymi również wśród badanych w wieku od 18 do 24 lat, zwłaszcza w grupie uczniów i studentów. Najbardziej krytyczni w tym względzie są natomiast respondenci mający niskie dochody oraz najgorzej oceniający sytuację materialną swoich gospodarstw. W tej grupie dominują osoby z wykształceniem podstawowym lub zasadniczym zawodowym, pracownicy usług, robotnicy niewykwalifikowani, bezrobotni oraz renciści (zob. tabele aneksowe).

Niezmiennie na dość wysokim poziomie utrzymują się oceny **warunków materialnych gospodarstw domowych**. Podobnie jak w ubiegłym miesiącu dwie piąte ankietowanych (41%, o 2 punkty więcej niż przed miesiącem) wyraża z nich zadowolenie, nieco więcej osób (45%, spadek o 2 punkty) twierdzi, że są przeciętne, a tylko 14% respondentów określa je jako złe.

Do marca 1992 roku pytanie brzmiało: „Jak ocenia Pan(i) swoje (rodziny) obecne warunki materialne?”, a środkową kategorią skali było „średnie, przeciętne”

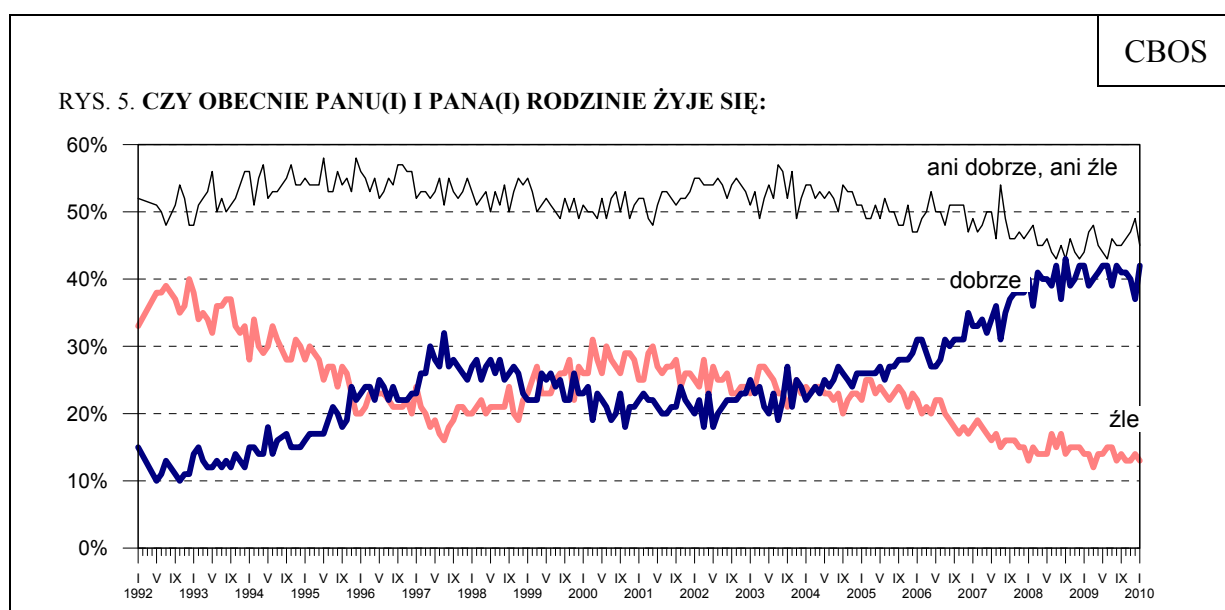
Tabela 5

Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego? Czy są one:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2009												2010
	w procentach												
– dobre	41	36	36	38	38	42	38	40	34	39	40	39	41
– ani dobre, ani złe	38	46	47	44	46	42	45	45	49	45	47	47	45
– złe	21	18	17	18	16	16	17	15	17	16	13	14	14

Jednocześnie dosyć wyraźnie poprawiły się opinie o **poziomie życia respondentów i ich rodzin**. Ponad dwie piąte ankietowanych (42%, o 5 punktów więcej niż przed miesiącem) ocenia sytuację swoją i swojej rodziny jako dobrą, niewiele więcej osób (45%, spadek o 4 punkty) uważa ją za przeciętną, a co ósmy badany (13%) – za niesatysfakcjonującą.

Tabela 6

Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2009												2010
	w procentach												
– dobrze	42	39	40	41	42	42	39	42	41	41	40	37	42
– ani dobrze, ani złe	44	47	48	45	44	43	46	45	45	46	47	49	45
– złe	14	14	12	14	14	15	15	13	14	13	13	14	13
Trudno powiedzieć	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

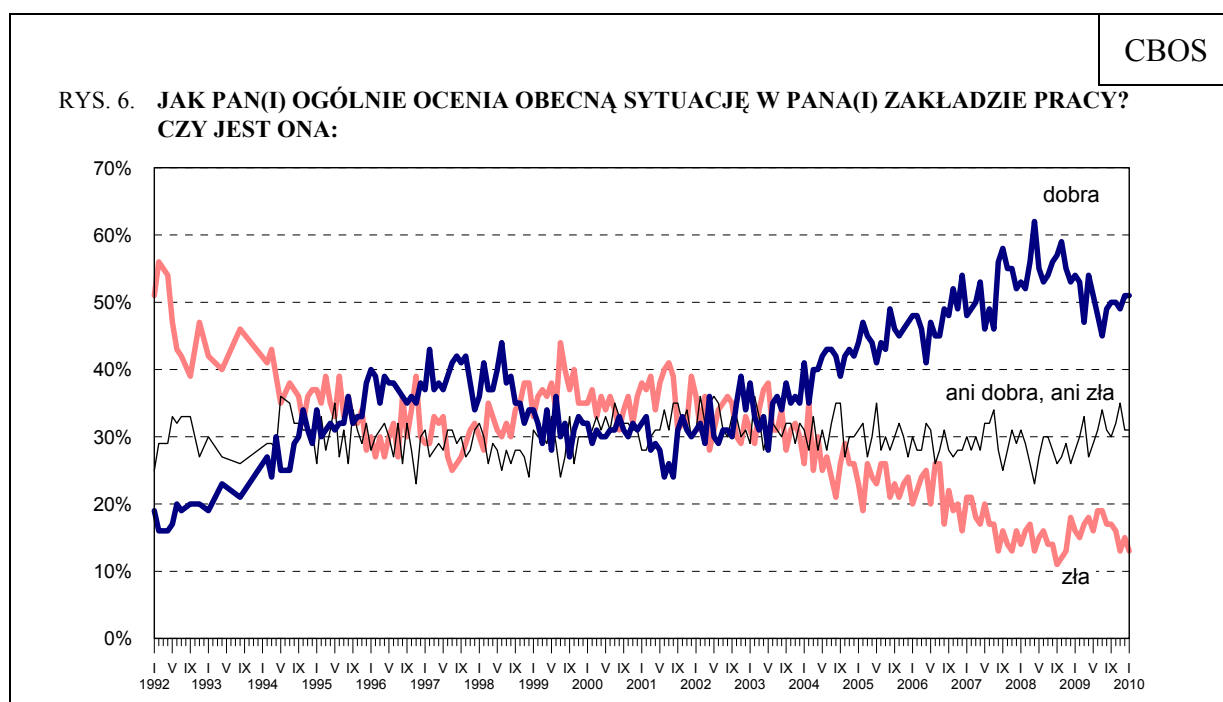
Pominięto „trudno powiedzieć”

Zarówno oceny sytuacji materialnej, jak i ogólnej jakości życia zależą w dużej mierze od wieku, wykształcenia, pozycji społeczno-zawodowej oraz miejsca zamieszkania ankietowanych. W obu tych wymiarach dobre oceny wystawiają przeważnie osoby młodsze, lepiej wykształcone, zajmujące stosunkowo wysokie pozycje zawodowe (zwłaszcza kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem) oraz mieszkające w największych miastach (zob. tabele aneksowe).

Jeśli chodzi o **sytuację w zakładach pracy** respondentów, to – podobnie jak w grudniu – połowa zatrudnionych (51%) ocenia ją pozytywnie, a prawie co trzeci (31%) ambiwalentnie. Nieznacznie zmniejszyła się liczba ocen negatywnych w tym względzie (o 2 punkty, do 13%).

Tabela 7

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:	Wskazania respondentów aktywnych zawodowo* według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2009												2010
	w procentach												
N*	507	485	458	512	529	501	547	507	531	511	487	473	504
– dobra	54	53	47	54	51	48	45	49	50	50	49	51	51
– ani dobra, ani zła	28	30	33	27	29	31	34	31	30	32	35	31	31
– zła	16	15	17	18	16	19	19	17	17	16	13	15	13
Trudno powiedzieć	2	2	3	1	4	2	2	3	3	2	3	3	5

Odpowiedzi osób aktywnych zawodowo. Pominięto „trudno powiedzieć”

Kondycję swoich zakładów pracy wyraźnie lepiej oceniają osoby z wyższym wykształceniem, kadra kierownicza i specjaliści wyższego szczebla, a także badani osiągający relatywnie najwyższe dochody *per capita* oraz dobrze oceniający swoją sytuację materialną. Stosunkowo najlepsze opinie w tym względzie wyrażają pracownicy mieszkający w dużych aglomeracjach miejskich oraz miastach liczących od 20 tys. do 100 tys. ludności, a także zatrudnieni w wieku od 18 do 24 lat (zob. tabele aneksowe).

PRZEWIDYWANIA

Przewidywania dotyczące rozwoju **sytuacji w kraju w najbliższym roku** są nieco lepsze od tych, które uzyskaliśmy przed miesiącem. Pesymiści stanowią obecnie jedną czwartą badanych (25%, spadek o 2 punkty), co drugi respondent (50%) uważa, że sytuacja w Polsce się nie zmieni, a co piąty (20%) wyraża optymizm.

Tabela 8

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2009												2010
	w procentach												
Poprawi się	20	14	16	16	18	15	14	21	20	19	16	19	20
Nie zmieni się	44	40	40	47	49	50	51	49	49	49	48	49	50
Pogorszy się	30	41	40	30	28	30	30	25	26	27	29	27	25
Trudno powiedzieć	6	5	4	7	5	5	5	5	5	5	7	5	5

We wszystkich potencjalnych elektoratach partyjnych najczęstsze jest przekonanie, że w ciągu najbliższego roku sytuacja w kraju będzie taka jak obecnie. Większym niż inni optymizmem w tym względzie cechują się zwolennicy PO, natomiast stosunkowo najbardziej krytyczni pozostają sympatycy PiS i SLD oraz respondenci niezamierzający brać udziału w najbliższych wyborach parlamentarnych.

Tabela 9

Potencjalne elektoraty*	Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?			
	Poprawi się	Nie zmieni się	Pogorszy się	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	41	50	6	3
PiS	17	47	33	3
SLD**	10	58	32	0
PSL**	9	71	15	5
Niezdecydowani, na kogo głosować	17	50	31	2
Niezdecydowani, czy wezmą udział w wyborach	17	51	23	9
Niezamierzający brać udziału w wyborach	12	51	32	5

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach do Sejmu i Senatu
 ** Odpowiedzi potencjalnych wyborców PSL i SLD należy traktować ostrożnie z powodu niewielkiej ich liczebności w badanej próbie

Od grudnia znacząco wzrosła liczba osób oczekujących poprawy **sytuacji politycznej w Polsce** w ciągu najbliższego roku (z 10% do 15%), jednocześnie nie zmienił się odsetek tych, którzy przewidują jej pogorszenie (19%). Niezmiennie od bardzo długiego czasu zdecydowanie przeważają badani, którzy nie spodziewają się żadnych znaczących zmian na polskiej scenie politycznej. Obecnie stanowią oni 59% ogółu ankietowanych, a więc jest ich o 6 punktów mniej niż przed miesiącem.

Tabela 10

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce :	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2009												2010
	w procentach												
– poprawi się	15	12	10	14	13	11	12	14	15	13	13	10	15
– nie zmieni się	60	58	61	59	62	61	61	61	59	59	59	65	59
– pogorszy się	17	22	22	21	20	21	21	19	17	21	20	19	19
Trudno powiedzieć	8	8	7	6	6	7	6	6	9	7	8	6	7

Większość badanych (55%) nie oczekuje istotnych zmian, jeśli chodzi o **sytuację gospodarczą kraju**. Prawie co czwarty respondent (23%, o 2 punkty więcej niż w grudniu) przewiduje, że najbliższy rok przyniesie poprawę sytuacji ekonomicznej w Polsce, a prawie co siódmy (15%, spadek o 3 punkty) obawia się jej pogorszenia.

Tabela 11

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII I	IX	X	XI	XII	I
	2009												2010
	w procentach												
– poprawi się	19	13	14	19	19	17	18	23	24	23	20	21	23
– nie zmieni się	47	42	45	50	52	51	49	49	48	51	53	55	55
– pogorszy się	27	37	35	26	23	26	27	22	20	20	20	18	15
Trudno powiedzieć	6	8	6	5	6	6	6	6	8	6	7	6	7

Nieco bardziej optymistyczne niż przed miesiącem są przewidywania dotyczące **sytuacji materialnej** respondentów i ich rodzin. Odsetek liczących na jej poprawę (23%) jest już dwukrotnie wyższy niż spodziewających się pogorszenia (11%). Ciągłe jednak zdecydowana większość Polaków (66%) prognozuje, że w ciągu najbliższego roku warunki materialne ich gospodarstw domowych pozostaną bez zmian.

Tabela 12

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku warunki materialne Pana(i) gospodarstwa domowego:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2009												2010
	w procentach												
– poprawią się	22	16	12	16	17	16	16	16	14	19	18	21	23
– pozostaną bez zmian	59	59	62	64	69	70	68	70	71	69	70	67	66
– pogorszą się	19	25	26	20	14	14	16	14	15	12	12	12	11
Trudno powiedzieć	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Trochę lepsze niż w grudniu są prognozy **poziomu życia** ankietowanych i ich rodzin. Prawie co czwarty respondent (23%) spodziewa się poprawy w tym względzie, a co siódmy (14%) przewiduje pogorszenie. Większość badanych (56%, spadek o 5 punktów) uważa, że za rok im i ich rodzinom będzie się żyło tak samo jak obecnie.

Tabela 13

Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinnie będzie się żyło:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2009												2010
	w procentach												
– lepiej	22	18	16	19	18	18	18	21	20	21	18	19	23
– tak samo	52	53	56	57	58	60	57	56	57	60	60	61	56
– gorzej	18	20	22	17	14	14	19	16	16	13	16	14	14
Trudno powiedzieć	7	9	6	7	10	8	6	7	7	6	6	6	7

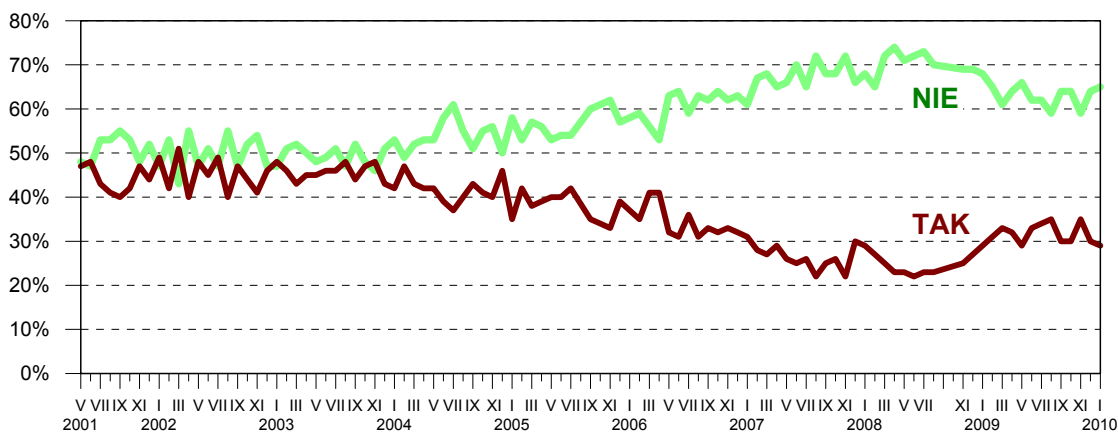
powiedzieć

* Dotyczy osób zatrudnionych, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

CBOS

RYS. 7. CZY LICZY SIĘ PAN(I) Z MOŻLIWOŚCIĄ UTRATY OBECNEJ PRACY (NP. ZWOLNIENIA, BANKRUCTWA, UPADKU, LIKWIDACJI ZAKŁADU, GOSPODARSTWA ITP.)?*

V 2001 — I 2010

* Zsumowano odsetki odpowiedzi: „bardzo poważnie się z tym liczę” i „raczej się z tym liczę” (TAK) oraz „nie, to mało prawdopodobne” i „raczej nie” (NIE). Pominęto „trudno powiedzieć”

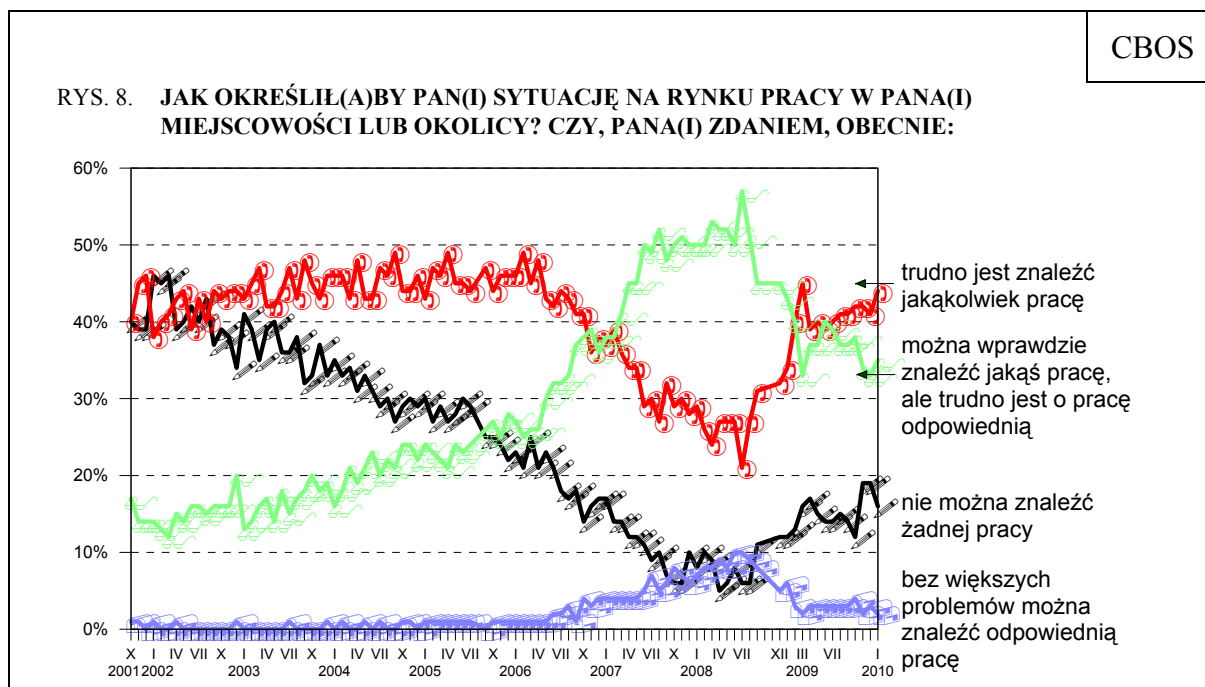
Uwaga: Pytanie zadawano respondentom mającym pracę, łącznie z rolnikami i osobami pomagającymi w prowadzeniu gospodarstwa rolnego oraz pracującym na własny rachunek poza rolnictwem

W większości porównywanych środowisk pracowniczych przeważają osoby spokojne o swoje miejsca pracy. Wyjątek stanowią badani żyjący w złych warunkach materialnych, a także pracownicy administracyjno-biurowi. Natomiast poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia najczęściej deklarują rolnicy (co wynika ze specyfiki ich sytuacji zawodowej), średni personel i technicy oraz kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem. Do grona tego należą także pracownicy o najwyższych dochodach, zadowoleni ze swoich warunków materialnych oraz mieszkańcy wielkich miast (zob. tabele aneksowe).

Od grudnia niemal nie zmieniły się opinie o **sytuacji na lokalnych rynkach pracy**. Nadal większość badanych (60%) twierdzi, że w ich miejscu zamieszkania i okolicy praca jest trudno dostępna lub też że nie ma jej wcale, a prawie dwie piąte (37%) ocenia, iż w zasadzie nie ma tam problemów ze znalezieniem jakiegoś zatrudnienia. O tym jednak, że stosunkowo łatwo jest znaleźć pracę satysfakcjonującą, przekonanych jest zaledwie 2% ankietowanych.

Tabela 16

Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:	Wskaźniki respondentów według terminów badań													
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	
	2009													2010
	w procentach													
– bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	6	3	2	3	3	3	3	3	3	4	2	3	2	
– można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	43	40	33	37	37	40	39	37	37	38	34	33	35	
– trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	34	40	45	39	40	39	40	41	41	42	42	41	44	
– nie można znaleźć żadnej pracy	12	13	16	17	15	14	14	15	14	12	19	19	16	
Trudno powiedzieć	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	3	4	3	

Opinie o lokalnych rynkach pracy są silnie zróżnicowane społecznie (zob. tabele aneksowe). Zależą od położenia społecznego i wielkości miejsca zamieszkania badanych. Najbardziej krytyczni są bezrobotni, rolnicy, mieszkańcy wsi, renciści, ludzie żyjący w złych warunkach materialnych, najgorzej sytuowani. Natomiast im badani są lepiej wykształceni i sytuowani, mają lepsze warunki materialne i wyższą pozycję zawodową, tym na ogół lepiej oceniają sytuację na lokalnym rynku pracy. Szczególnie wyróżniają się pod tym względem mieszkańcy środowisk wielkomiejskich oraz pracujący na własny rachunek poza rolnictwem.

Badania przeprowadzone w styczniu ukazują poprawę nastrojów społecznych. Świadczy o tym przede wszystkim lepsza ocena ogólnej sytuacji panującej w naszym kraju, a także poziomu życia respondentów i ich rodzin. Bardziej optymistyczne niż w grudniu okazały się również przewidywania dotyczące stanu krajowej gospodarki i polityki oraz oczekiwania co do sytuacji materialnej gospodarstw domowych czy poziomu życia respondentów. Nieznacznie poprawiły się również opinie o lokalnych rynkach pracy – coraz więcej ankietowanych zauważa, że można się gdzieś zatrudnić, choć wciąż trudno jest o pracę odpowiednią.

Opracowała

Katarzyna WĄDOŁOWSKA

A N E K S

Tabela 1

		Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?			Liczba osób
		W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		32	54	14	1051
Płeć	Mężczyźni	38	50	12	496
	Kobiety	27	58	15	555
Wiek	18-24 lata	48	44	8	143
	25-34	33	50	16	203
	35-44	40	50	11	154
	45-54	25	57	18	187
	55-64	24	63	14	181
	65 lat i więcej	26	61	13	183
Miejsce zamieszkania	Wieś	24	62	13	391
	Miasto do 20 tys.	25	59	16	135
	20-100 tys.	32	58	10	202
	101-500 tys.	44	42	13	172
	501 tys. i więcej mieszk.	44	39	17	150
Wykształcenie	Podstawowe	23	64	13	269
	Zasadnicze zawodowe	26	60	15	267
	Średnie	37	50	12	355
	Wyższe	46	38	15	160
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	51	38	11	92
	Średni personel, technicy	39	41	20	40
	Pracownicy adm.-biurowi	38	47	16	57
	Pracownicy usług	36	49	15	67
	Robotnicy wykwalifikowani	30	59	11	129
	Robotnicy niewykwalifik.	19	66	15	50
	Rolnicy	22	58	19	54
Pracujący na własny rach.	40	53	7	51	
Bierni zawodowo	Renciści	19	62	18	85
	Emeryci	23	63	14	212
	Uczniowie i studenci	55	38	7	101
	Bezrobotni	16	71	14	59
	Gospodynie domowe i inni	29	53	18	53
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	34	51	15	128
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	38	47	14	85
	sekt. pryw. poza rolnict.	38	51	11	247
	prywatnym gosp. rolnym	27	56	17	44
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	21	69	10	215
	501-750	22	63	15	161
	751-1000	32	53	15	193
	1001-1500	35	50	14	115
	Powyżej 1500 zł	66	30	4	122
Ocena własnych war. mater.	Złe	11	79	10	143
	Średnie	23	61	16	478
	Dobre	49	39	12	430
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	21	69	10	59
	Raz w tygodniu	29	58	13	505
	1-2 razy w miesiącu	32	53	16	169
	Kilka razy w roku	36	48	16	198
	W ogóle nie uczestniczy	42	47	10	119
Poglądy polityczne	Lewica	36	56	8	136
	Centrum	31	55	14	351
	Prawica	40	49	12	340
	Trudno powiedzieć	20	61	19	223

Tabela 2

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		21	42	33	4	1052
Płeć	Mężczyźni	25	40	32	2	497
	Kobiety	17	43	34	6	555
Wiek	18-24 lata	29	45	24	2	143
	25-34	21	43	33	3	203
	35-44	23	40	32	5	155
	45-54	22	39	37	3	187
	55-64	15	42	38	5	181
	65 lat i więcej	17	43	34	7	183
Miejsce zamieszkania	Wieś	17	42	35	6	393
	Miasto do 20 tys.	17	40	37	6	135
	20-100 tys.	19	43	36	2	202
	101-500 tys.	28	42	27	3	172
	501 tys. i więcej mieszk.	29	40	28	3	150
Wykształcenie	Podstawowe	14	40	37	9	269
	Zasadnicze zawodowe	15	43	37	4	268
	Średnie	25	42	31	2	355
	Wyższe	31	43	24	2	160
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	36	45	16	3	92
	Średni personel, technicy	34	41	25		40
	Pracownicy adm.-biurowi	31	39	28	2	57
	Pracownicy usług	20	41	37	2	67
	Robotnicy wykwalifikowani	16	47	34	3	129
	Robotnicy niewykwalifik.	16	36	41	7	50
	Rolnicy	10	30	52	8	56
Pracujący na własny rach.	27	36	37		51	
Bierni zawodowo	Renciści	13	37	44	6	85
	Emeryci	16	44	35	6	212
	Uczniowie i studenci	32	43	22	3	101
	Bezrobotni	17	41	39	3	59
	Gospodynie domowe i inni	11	49	31	8	53
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	24	42	33	1	128
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	29	53	16	1	85
	sekt. prywat. poza rolnict.	26	38	32	4	247
	prywatnym gosp. rolnym	14	30	51	5	45
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	14	45	37	4	215
	501-750	14	40	39	7	161
	751-1000	22	48	27	3	193
	1001-1500	23	44	32	2	115
	Powyżej 1500 zł	37	42	18	3	122
Ocena własnych war. mater.	Złe	12	27	56	5	143
	Średnie	14	46	35	5	478
	Dobre	31	42	23	3	431
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	17	35	39	9	59
	Raz w tygodniu	19	41	36	5	507
	1-2 razy w miesiącu	19	47	28	6	169
	Kilka razy w roku	25	42	31	2	198
	W ogóle nie uczestniczy	25	43	31	2	119
Poglądy polityczne	Lewica	23	42	35		136
	Centrum	18	51	27	4	351
	Prawica	29	35	35	2	341
	Trudno powiedzieć	11	39	39	11	223

Tabela 3

		Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego? Czy są one:			Liczba osób
		złe	ani dobre, ani złe	dobre	
		%	%	%	
Ogółem		14	45	41	1052
Płeć	Mężczyźni	15	41	43	497
	Kobiety	12	49	39	555
Wiek	18-24 lata	7	34	58	143
	25-34	13	38	49	203
	35-44	8	37	55	155
	45-54	19	46	35	187
	55-64	18	54	28	181
	65 lat i więcej	15	60	26	183
Miejsce zamieszkania	Wieś	12	53	35	393
	Miasto do 20 tys.	21	43	36	135
	20-100 tys.	15	46	39	202
	101-500 tys.	9	37	54	172
	501 tys. i więcej mieszk.	14	37	49	150
Wykształcenie	Podstawowe	21	59	20	269
	Zasadnicze zawodowe	16	51	33	268
	Średnie	10	39	51	355
	Wyższe	6	28	66	160
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	8	25	67	92
	Średni personel, technicy	6	36	58	40
	Pracownicy adm.-biurowi	7	47	47	57
	Pracownicy usług	10	53	37	67
	Robotnicy wykwalifikowani	9	43	48	129
	Robotnicy niewykwalifik.	27	40	33	50
	Rolnicy	12	61	26	56
	Pracujący na własny rach.	2	26	72	51
Bierni zawodowo	Renciści	31	56	13	85
	Emeryci	13	58	28	212
	Uczniowie i studenci	8	35	58	101
	Bezrobotni	36	38	26	59
	Gospodynie domowe i inni	14	48	39	53
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	11	36	53	128
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	1	40	59	85
	sekt. pryw. poza rolnict.	9	37	54	247
	prywatnym gosp. rolnym	12	61	27	45
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	27	53	20	215
	501-750	18	55	27	161
	751-1000	12	48	40	193
	1001-1500	9	33	58	115
	Powyżej 1500 zł	2	20	78	122
Ocena własnych war. mater.	Złe	100			143
	Średnie		100		478
	Dobre			100	431
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	18	54	28	59
	Raz w tygodniu	9	48	42	507
	1-2 razy w miesiącu	15	48	37	169
	Kilka razy w roku	18	41	42	198
	W ogóle nie uczestniczy	21	34	45	119
Poglądy polityczne	Lewica	13	44	43	136
	Centrum	12	49	39	351
	Prawica	10	42	48	341
	Trudno powiedzieć	21	47	32	223

Tabela 4

		Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:				Liczba osób
		dobrze	ani dobrze, ani źle	źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		42	45	13	0	1051
Płeć	Mężczyźni	43	42	15	0	497
	Kobiety	41	47	12		554
Wiek	18-24 lata	62	32	7		143
	25-34	55	35	9		203
	35-44	51	42	7		155
	45-54	34	47	18	0	186
	55-64	25	56	19		181
	65 lat i więcej	29	53	18		183
Miejsce zamieszkania	Wieś	34	52	14	0	393
	Miasto do 20 tys.	35	47	18		134
	20-100 tys.	45	44	11		202
	101-500 tys.	53	38	9		172
	501 tys. i więcej mieszk.	54	30	16		150
Wykształcenie	Podstawowe	26	55	19	0	269
	Zasadnicze zawodowe	29	54	18		268
	Średnie	52	38	10		354
	Wyższe	71	26	3		160
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	73	22	4		92
	Średni personel, technicy	60	38	2		40
	Pracownicy adm.-biurowi	63	37			56
	Pracownicy usług	45	44	11		67
	Robotnicy wykwalifikowani	42	49	8	1	129
	Robotnicy niewykwalifik.	32	42	27		50
	Rolnicy	22	66	12		56
Pracujący na własny rach.	66	32	2		51	
Bierni zawodowo	Renciści	19	50	31		85
	Emeryci	26	59	15		212
	Uczniowie i studenci	62	30	8		101
	Bezrobotni	28	35	37		59
	Gospodynie domowe i inni	35	51	14		53
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	58	33	8		128
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	63	37			84
	sekt. prywat. poza rolnict.	52	40	7	0	247
	prywatnym gosp. rolnym	24	68	8		45
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	22	53	25		215
	501-750	32	52	16		161
	751-1000	41	49	10		193
	1001-1500	52	35	12		115
	Powyżej 1500 zł	78	21	1		122
Ocena własnych war. mater.	Źłe	8	31	61		143
	Średnie	18	73	9	0	478
	Dobre	81	17	2		430
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	29	55	16		59
	Raz w tygodniu	44	45	11		506
	1-2 razy w miesiącu	35	51	13	1	169
	Kilka razy w roku	42	41	17		198
	W ogóle nie uczestniczy	49	35	17		119
Poglądy polityczne	Lewica	47	40	13		136
	Centrum	41	46	13		351
	Prawica	46	43	11		341
	Trudno powiedzieć	35	47	18	0	222

Tabela 5

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		51	31	13	5	504
Płeć	Mężczyźni	51	30	15	4	280
	Kobiety	51	33	11	5	224
Wiek	18-24 lata	65	27	5	3	39
	25-34	57	31	8	4	153
	35-44	52	29	13	6	121
	45-54	42	36	17	4	131
	55-64	43	27	27	4	53
	65 lat i więcej	42	45		13	8
Miejsce zamieszkania	Wieś	41	37	16	5	162
	Miasto do 20 tys.	51	33	7	9	59
	20-100 tys.	56	26	13	5	103
	101-500 tys.	54	34	9	2	95
	501 tys. i więcej mieszk.	59	21	16	3	85
Wykształcenie	Podstawowe	31	33	26	11	47
	Zasadnicze zawodowe	44	38	15	3	139
	Średnie	52	32	12	4	197
	Wyższe	64	23	8	5	122
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	74	16	9	1	82
	Średni personel, technicy	54	29	14	3	38
	Pracownicy adm.-biurowi	55	30	4	11	54
	Pracownicy usług	52	42	5	1	63
	Robotnicy wykwalifikowani	54	35	8	4	118
	Robotnicy niewykwalifik.	47	26	19	8	43
	Rolnicy	7	48	42	4	43
	Pracujący na własny rach.	46	29	23	2	50
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	57	24	14	5	128
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	62	31	4	3	85
	sekt. pryw. poza rolnict.	52	32	11	5	246
	prywatnym gosp. rolnym	8	47	41	3	45
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	28	37	26	8	81
	501-750	59	26	13	2	65
	751-1000	53	30	11	6	89
	1001-1500	61	37	2		55
	Powyżej 1500 zł	67	24	7	1	89
Ocena własnych war. mater.	Złe	26	21	37	16	42
	Średnie	42	37	17	3	200
	Dobre	62	28	6	4	262
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	45	37	18		16
	Raz w tygodniu	52	31	13	5	243
	1-2 razy w miesiącu	37	42	13	8	87
	Kilka razy w roku	56	25	14	4	103
	W ogóle nie uczestniczy	61	28	11		55
Poglądy polityczne	Lewica	46	34	14	6	69
	Centrum	46	36	16	2	173
	Prawica	64	23	12	1	166
	Trudno powiedzieć	42	35	8	15	96

Tabela 6

		Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?					Liczba osób
		Bardzo poważnie się z tym liczę	Raczej tak	Raczej nie	Nie, to mało prawdopodobne	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		7	22	37	28	6	504
Płeć	Mężczyźni	7	22	40	25	6	280
	Kobiety	8	23	33	31	5	224
Wiek	18-24 lata	9	25	49	10	7	39
	25-34	7	24	36	29	5	153
	35-44	9	25	32	30	4	121
	45-54	7	21	36	30	6	131
	55-64	5	13	44	30	8	53
	65 lat i więcej		20	49	18	13	8
Miejsce zamieszkania	Wieś	7	24	36	27	6	162
	Miasto do 20 tys.	12	12	44	19	12	59
	20-100 tys.	12	18	32	31	7	103
	101-500 tys.	4	24	47	23	2	95
	501 tys. i więcej mieszk.	2	30	28	37	2	85
Wykształcenie	Podstawowe	14	9	39	29	10	47
	Zasadnicze zawodowe	10	23	43	20	5	139
	Średnie	5	28	36	26	6	197
	Wyższe	6	17	32	40	5	122
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	1	15	35	46	2	82
	Średni personel, technicy	3	25	44	23	5	38
	Pracownicy adm.-biurowi	10	38	17	27	8	54
	Pracownicy usług	6	27	50	13	4	63
	Robotnicy wykwalifikowani	9	25	38	21	6	118
	Robotnicy niewykwalifik.	19	18	54	2	8	43
	Rolnicy	4	15	28	51	2	43
	Pracujący na własny rach.	10	18	33	34	5	50
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	6	19	38	33	5	128
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	5	29	37	25	4	85
	sekt. pryw. poza rolnict.	9	24	39	21	7	246
	prywatnym gosp. rolnym	3	15	26	54	2	45
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	21	21	34	22	2	81
	501-750	10	27	43	18	3	65
	751-1000	6	27	32	27	8	89
	1001-1500		25	40	30	5	55
	Powyżej 1500 zł	3	18	34	44	1	89
Ocena własnych war. mater.	Złe	24	37	25	10	4	42
	Średnie	10	24	39	21	6	200
	Dobre	2	19	38	36	5	262
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	21	14	52	14		16
	Raz w tygodniu	8	22	35	29	6	243
	1-2 razy w miesiącu	3	21	45	23	7	87
	Kilka razy w roku	10	28	35	22	5	103
	W ogóle nie uczestniczy	2	20	31	46	2	55
Poglądy polityczne	Lewica	3	24	28	37	7	69
	Centrum	7	22	42	27	1	173
	Prawica	4	20	41	30	5	166
	Trudno powiedzieć	15	26	28	19	12	96

Tabela 7

		Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub w okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:					Liczba osób
		bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	można wprowadzić pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	nie można znaleźć żadnej pracy	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		2	35	44	16	3	1052
Płeć	Mężczyźni	2	38	41	16	4	497
	Kobiety	1	32	47	17	3	555
Wiek	18-24 lata	4	41	46	7	2	143
	25-34	2	49	33	16	1	203
	35-44	1	41	44	14	1	155
	45-54	1	33	47	17	2	187
	55-64	1	27	48	18	6	181
	65 lat i więcej	3	19	47	24	9	183
Miejsce zamieszkania	Wieś	1	23	48	27	2	393
	Miasto do 20 tys.		22	56	18	4	135
	20-100 tys.	2	33	47	13	4	202
	101-500 tys.	2	50	40	4	4	172
	501 tys. i więcej mieszk.	4	64	23	5	5	150
Wykształcenie	Podstawowe	1	20	48	26	6	269
	Zasadnicze zawodowe	1	29	48	20	2	268
	Średnie	2	44	41	10	3	355
	Wyższe	3	50	36	8	4	160
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	4	61	29	4	3	92
	Średni personel, technicy	2	56	31	9	3	40
	Pracownicy adm.-biurowi		48	46	4	2	57
	Pracownicy usług		48	46	6		67
	Robotnicy wykwalifikowani	2	36	45	17	0	129
	Robotnicy niewykwalifik.		24	62	14		50
	Rolnicy		13	44	37	5	56
Pracujący na własny rach.	4	48	45	1	2	51	
Bierni zawodowo	Renciści	3	16	51	25	5	85
	Emeryci	1	21	48	21	8	212
	Uczniowie i studenci	5	51	34	6	3	101
	Bezrobotni		12	47	40		59
	Gospodynie domowe i inni		39	40	19	2	53
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	1	40	48	10	1	128
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	2	44	45	7	2	85
	sekt. pryw. poza rolnict.	2	52	38	7	2	247
	prywatnym gosp. rolnym		12	48	37	3	45
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	2	26	46	25	2	215
	501-750	1	26	53	19	2	161
	751-1000	1	34	45	15	5	193
	1001-1500	0	43	49	5	3	115
	Powyżej 1500 zł	3	60	28	4	6	122
Ocena własnych war. mater.	Złe	1	19	47	27	6	143
	Średnie	2	29	46	20	3	478
	Dobre	2	46	40	8	3	431
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		17	62	19	2	59
	Raz w tygodniu	2	32	47	16	3	507
	1-2 razy w miesiącu	1	37	42	16	4	169
	Kilka razy w roku	2	43	37	16	3	198
	W ogóle nie uczestniczy	3	41	33	16	7	119
Poglądy polityczne	Lewica	3	43	34	17	3	136
	Centrum	1	36	48	11	5	351
	Prawica	2	37	43	15	3	341
	Trudno powiedzieć	2	25	45	26	3	223